

De pensioenvoorziening in Nederland, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland: een rechtsvergelijkend onderzoek

“Individuele pensioenvoorzieningen zijn een essentieel onderdeel geworden van adequate pensioenen”

J. van den Heuvel-Warren (Tilburg University)

Pensioenstelsels staan onder druk door de steeds ouder wordende bevolking van Europa. De Europese Commissie bracht daarom een reeks aanbevelingen uit ter ondersteuning van de pensioenhervormingen in alle lidstaten. In deze studie wordt onderzocht of de drie-pijler pensioenstelsels van Nederland, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland adequate pensioenen opleveren. Er wordt ook onderzocht of EU-lidstaten meer rekening houden met de EC-aanbevelingen dan de landen die geen lid zijn.

Bevindingen op hoofdlijnen

- In alle vier landen wordt de basis voor het hele pensioen gevormd door de wettelijke pensioenvoorzieningen (de eerste pijler) die worden verzorgd door de staat.
- In de tweede pijler is een verschuiving gaande van eind- en middelloon (defined benefit) naar beschikbare premie (defined contribution) stelsels.
- De rol van individuele pensioenvoorzieningen in de derde pijler neemt gestaag toe in alle vier landen.
- In Nederland, het VK en Zwitserland vormt de derde pijler een communicerend vat met het aanvullend pensioen.
- Duitsland heeft individuele pensioenvoorzieningen ingevoerd vanwege het sobere staatspensioen. Er wordt daarom relatief veel gebruik gemaakt van deze voorzieningen.

	Nederland	Duitsland	Verenigd Koninkrijk	Zwitserland
Pijler 1	Wettelijke pensioenvoorziening - Algemene ouderdomswet (AOW) - Algemene nabestaandenwet (Anw)	Wettelijke pensioenvoorziening - gesetzliche Rentenversicherung (GRV)	Wettelijke pensioenvoorziening - basic State Pension & Additional State Pension - new State Pension - Inkomensafhankelijke uitkeringen	Wettelijke pensioenvoorziening - Alters- und Hinterlassenenversicherung (AHV) - Invalidenversicherung (IV) - Aanvullende toeslagen
Pijler 2	Aanvullende pensioenvoorziening	Aanvullende pensioenvoorziening - betriebliche Altersversorgung (bAV)	Aanvullende pensioenvoorziening - Workplace pension schemes	Aanvullende pensioenvoorziening - Berufliche Vorsorge (BVG) - Überobligatorium
Pijler 3	Individuele pensioenvoorziening - Lijfrentes	Individuele pensioenvoorziening - Riester Rente - Rürup Rente	Individuele pensioenvoorziening - Stakeholder pensions - Self-invested personal pensions - Group Personal Pensions & Group Stakeholder Pensions	Individuele pensioenvoorziening - Pijler 3a - Pijler 3b

Figuur 1: Overzicht pensioenstelsels Nederland, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland

Kernboodschap voor de sector

- Het belang van individuele pensioenvoorzieningen is de afgelopen decennia toegenomen.
- De landen die lid zijn (of tot voor kort waren) van de EU “scoren” het beste wat betreft invoering van de EC-aanbevelingen.

Meer weten? Lees het paper

‘De pensioenvoorziening in Nederland, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland: een rechtsvergelijkend onderzoek’